

MINISTERUL EDUCAȚIEI CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2024. április 19–22., országos szakasz 7. osztály, magyar tagozat

- minden tétel kötelező
- a tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra
- megjelenés: 10 pont

I. TÉTEL 45 pont

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszolj a kérdésekre!

- Ata! kiáltotta Péter. Az akácfa mindjárt össze is rezdült. Felborzolta a leveleit, sőt még az ágait is lóbálni kezdte.
 - Ssss suttogta Ata, az akácfa. Mit kiabálsz? Mondtam már, hogy ne kiabálj. Azt nem szeretem.
 - De hiszen nem hallja senki mondta Péter. Már este van.
- Először is még nincs este zizegte Ata. Villamosok csöngetnek, emberek sétálnak, autók szaladgálnak. Te pedig tülkölsz, mint egy autóbusz. Másodszor: egy beteg kisfiú ne kiabáljon, mert még jobban megfájdul a torka. Harmadszor... harmadszor pedig már mondtam, hogy ne kiabálj.
 - De Ata, tudod te jól, hogy miért kiabálok. Hiszen ma éjszaka jön, igenis, ma éjszaka jön Felicián!

Az akácfa megrázkódott. Még szinte-szinte a törzse is megcsavarodott, amint elfordult Pétertől, úgyhogy csak a levelei fonákját mutatta feléje. Péter megijedt egy kicsit. Ilyennek még sosem látta Atát, amint lefelé bámult rá az ablakból. Mert Péter nem felfelé nézett az akácfára, hanem lefelé nézett rá, a harmadik emeletről, egyenesen az ágyából. Így beszélgettek Atával, a nyitott ablakon át, mióta Péter beteg volt. Sok mindent mesélt Ata Péternek, madarakról, villámhárítókról, repülőgépekről; ismert fecskét, vakondokot, két autóbuszkalauzt – Atának nagy volt az ismeretsége. Egyről azonban nem mesélt. Soha. Egy szót sem. Feliciánról.

Péter jobbnak látta, ha elhallgat. Összekuporodott az ágyában, úgy nézett ki az ablakon. Látta a rétet. Ez nem volt igazi rét, csak egy nagy telek két bérház között. De azért rétnek hívták. Péter jól ismerte a rétet. Ide járt labdázni a barátaival, amikor egészséges volt. Mert elöl el volt kerítve a rét, de hátul be lehetett menni. Hát persze hogy be lehetett menni. Az ember csak balra fordult azon a kis földes úton, és máris bemehetett a rétre. Péter nézte, nézte a rétet, most estefelé már nem játszott ott senki, ő meg – mikor is játszott a réten utoljára? Csak az az öreg cseresznyefa állt a túlsó oldalon (Móknak hívták általában), itt meg, az ablak alatt, Ata. Ata, aki hátat fordított neki, úgy könyökölt rá a kerítésre. Mert Ata kint állt az utcán, a rétre csak behajlott, de azért ő volt a legnagyobb akácfa az egész környéken.

Péter elővette Jankót, a nyulat, és kitette az ablakpárkányra. Jankó szürke bársonyból volt, a füle belül rózsaszín. Nem volt különösebben nagy termetű. Úgy is lehetne mondani, hogy Jankó kicsi volt. Például belefért Péter pizsamazsebébe.

De azért nagyon helyes kis nyúl volt. Péter már régen bemutatta Jankót Atának, sőt Ata adott tanácsot, hogy mit csináljon Jankó bal lábával, amikor kihasadt, és hullani kezdett belőle az az izé, morzsalék. Hogy tömje be papírral. Péter betömte. És Jankó lába megint szép kerek volt. Jankó ült az ablakpárkányon.

– Nézd, Ata – kezdte Péter suttogva. – Először is: én nem akarok semmi rosszat. Mindenki tudja már, hogy van valami Feliciánnal. Másodszor: nézd meg Jankót. Ő nagyon-nagyon szeretné tudni, hogy ki is az a Felicián. Harmadszor... harmadszor pedig már mondtam, hogy én nem akarok semmi rosszat.

Ata mormogott, zizegett. Aztán égnek emelte két ágát, és belemotyogta egy magas neonlámpába:

– Csak tudnám, hogy kitől hallotta! Csak tudnám!

Péter legszívesebben azt felelte volna: "Még a verebek is csiripelik." De lenyelte. Nem akarta bemártani a madarakat.

- Itt van Jankó suttogta. Jankó, a nyúl. Hogy ilyen szép fülű nyulat még nem láttál. Itt ül az ablakpárkányon, és nem hagy engem békén. Hogy ő nagyon-nagyon, de rettentően szeretné tudni, ki az a Felicián. Igaz, Jankó?
 - I-gen mondta Jankó egészen vékony hangon.
 - És hogy nem bírja ki, ha nem látja, mi lesz ma éjszaka. Kibírod, Jankó?
 - Ne-em mondta Jankó egészen vékony hangon.



MINISTERUL EDUCAȚIEI CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

Ata hirtelen odahajolt az ablakhoz.

- Igazítsd meg a kendőt a nyakadon! ripakodott rá Péterre. Péter hátrahőkölt, és gyorsan megigazította a nyakán a borogatást. Aztán Jankó borogatását is megigazította.
- Úgy mondta Ata. Hát ide figyelj! De ha valami baj lesz a dologból, ne engem okolj. Először is tudd meg:
 Felicián nincs.
 - Nincs?
 - Nincs.
 - Hát akkor...
- De volt. Volt Felicián. Felicián nagy volt és gyönyörű. Magas, erős, talpig zöld. Felicián tölgyfa volt. De ez régen volt, réges-régen. Felicián már nem él, Felicián kidőlt. Másodszor: hogy mi lesz ma éjszaka itt az ablak alatt, és annak mi köze Feliciánhoz, azt majd meglátod. Félig behajtod az ablakot, és nem szólsz egy kukkot sem. De jól vigyázz, nagyon vigyázz, ha megmoccansz, baj lesz belőle!

(Nemes Nagy Ágnes: Felicián)

1. Mutasd be 2-3 mondatban Jankót!

5 pont

- 2. Hol, milyen környezetben beszélget Péter és Ata? Válaszolj 2–3 mondatban a szöveg alapján!
- 5 pont

3. Értelmezd 2–3 mondatban a következő részletet!

Péter legszívesebben azt felelte volna: "Még a verebek is csiripelik." De lenyelte. Nem akarta bemártani a madarakat.

5 pont

4. Mutasd be 3-4 mondatban Péter és Ata viszonyát a szöveg alapján!

5 pont

5. Miért tűnik titokzatosnak Felicián látogatása? Fejtsd ki válaszod 4–5 mondatban a szöveg alapján!

10 pont

6. Péter apja kihallgatta a fia beszélgetését Atával. Fogalmazd meg a gondolatait 4–5 mondatban a történtekről!

Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás

5 pont

II. TÉTEL 45 pont

Az alábbi részletből kiindulva írj legalább 1–1,5 oldalnyi terjedelmű naplóbejegyzést az elbeszélő nevében!

Nem tudtam, ki lakik a házban, soha sem bemenni, sem kijönni nem láttam senkit. Pedig nagyon furdalta az oldalamat a kíváncsiság, és azt gondoltam, hogy aki ebben a házban lakik, az nekem biztosan nagyon jó barátom lenne.

Barátok okvetlenül kellenek az embernek.

Ma azonban, éppen mikor odaértem, kinyílt a ház kapuja, és egy kisfiú lépett ki rajta. Vékony, szemüveges, szőke kisfiú. Egyenesen rám nézett, mintha engem várna, aztán riadtan körülkémlelt, hátha meglátja valaki. Nem járt arra senki. A kisfiú rám hunyorított, és intett:

– Gyere.

Nem ellenkeztem, tudtam, hogy nagyon fontos dologról van szó, és utána indultam.

(Lázár Ervin: A kisfiú meg az oroszlánok. Részlet)